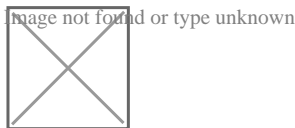

«Κεφαλές φανερώνουν τον χαρακτήρα, Έλληνες και Ρωμαίοι σε πορτραίτα» (Αρχιερατικός Επίτροπος Βαυαρίας, Πρωτοπρεσβύτερος του Οικουμενικού Θρόνου π. Απόστολος Μαλαμούσης)

[/ Πεμπτούσια](#)

Μια αξιοζήλευτη και αξιοθαύμαστη έκθεση στο Μόναχο

Μια αξιοζήλευτη και αξιοθαύμαστη έκθεση με θέμα «Κεφαλές φανερώνουν τον χαρακτήρα, Έλληνες και Ρωμαίοι σε πορτραίτα» λαμβάνει χώρα τις ημέρες αυτές στην παγκοσμίου φήμης Γλυπτοθήκη του Μονάχου.

Τα επίσημα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν από τον διευθυντή της Γλυπτοθήκης κ. Φλόριαν Κνάους.

Στο προαύλιο της Γλυπτοθήκης, κάτω από το γαλανό ουρανό της Βαυαρίας, παρουσία πλήθους βαυαρών ο κ. Κνάους χαιρέτησε όλους τους παρόντες και αναφέρθηκε διεξοδικά στο σκεπτικό και τη θεματολογία της έκθεσης, ενώ ο επιστημονικός συνεργάτης και συντηρητής κ. Δρ. Χρίστιαν Γκλιβίτσκι παρουσίασε μερικά πορτραίτα Ελλήνων και Ρωμαίων και ανέλυσε, με πολύ γλαφυρό τρόπο, τον χαρακτήρα των προσώπων αυτών, όπως αυτός αποτυπώθηκε από τους γλύπτες στις μαρμάρινες κεφαλές τους και στα αγάλματά τους.

Φωτογραφίες: Ρενάτε Κίλιγκ

Μετά την εισαγωγική αυτή παρουσίαση οι καλεσμένοι εισήλθαν στο κτίριο του Μουσείου και θαύμασαν από κοντά τα εκθέματα. Στην εκδήλωση παρέστη ο Πρωτοπρεσβύτερος Απόστολος Μαλαμούσης, Αρχιερατικός Επιτετραμμένος για τις δημόσιες σχέσεις με τη Βαυαρική Πολιτεία, η αρχαιολόγος κ. Μαρία Νικολακοπούλου-Λιάνου, η εκπαιδευτικός κ. Εύα Γρίβα με το σύζυγό της και ο κ. Χρήστος Μαραζίδης. Ο κ. Γκλιβίτσκι ξενάγησε ιδιαίτερα τον π. Απόστολο στα περισσότερα εκθέματα.

Στην ομιλία του ο κ. Κνάους ανέφερε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

Όμηρος, Σωκράτης, Μέγας Αλέξανδρος, Αύγουστος, Κικέρων και Μάρκος Αυρήλιος, αυτές οι διάσημες ιστορικές προσωπικότητες μας είναι γνωστές από την ιστορία της αρχαιότητας. Μέχρι σήμερα θαυμάζουμε τα έργα τους, διαβάζουμε τα ποιήματά τους και ασχολούμαστε με τα φιλοσοφικά τους κείμενα. Από όλα αυτά μπορούμε να αποκομίσουμε μια περιγραφή του χαρακτήρα τους και της προσωπικότητάς τους.

Μένει όμως κάτι ακόμη ένα άλλο μέσο για να τους γνωρίσουμε καλύτερα, δηλαδή το πορτραίτο τους που φιλοτεχνήθηκε ενόσω ζούσαν ή μετά το θάνατό τους. Σε πολλές περιπτώσεις δίνεται σε μας αναμφίβολα η εντύπωση, το πώς ήταν ο απεικονιζόμενος στην πραγματικότητα. Επίσης μας παρέχεται η γνώση για το πώς τον έβλεπαν οι σύγχρονοί του και οι μεταγενέστεροί του. Και σε περίπτωση που ο απεικονιζόμενος ήταν ο ίδιος που έδινε την εντολή στον καλλιτέχνη, παρατηρούμε το ποιά δημόσια εικόνα επεδίωκε ο εντολοδόχος να κατασκευάσουν γι' αυτόν.

(.....)

Η κατά το δυνατόν πιστή αποτύπωση προσώπων συνιστούσε ένα από τα μεγαλύτερα κατορθώματα της αρχαίας γλυπτικής. Για πρώτη φορά τόλμησαν έλληνες καλλιτέχνες στην πρώιμη κλασική εποχή του 5ου π.Χ. αιώνα, το βήμα για ατομικές απεικονίσεις ιστορικών προσωπικοτήτων. Αρχηγοί κρατών, στρατηγοί, ποιητές και φιλόσοφοι, ζώντες και κεκοιμημένοι, φιλοτεχνήθηκαν σε πορτραίτα, τα οποία, φυσικά δεν αποτύπωναν μόνο πιστά την εξωτερική πραγματικότητα. Πολύ περισσότερο αποτύπωναν με τυπολογία και χρήση στοιχείων ιδεατής διαμόρφωσης ένα καλλιτεχνικό πορτραίτο, το οποίο δείχνει την αυτοσυνειδησία του εντολοδόχου και την εντύπωση που θα έπρεπε να έχει το κοινό (οι άνθρωποι) γι' αυτόν.

Στη ρωμαϊκή εποχή η τέχνη των πορτραίτων γνώρισε ιδιαίτερη άνθηση. Τιμητικά αγάλματα επιτυχημένων αρχηγών κρατών ή φιλόδοξων πολιτικών της Δημοκρατίας στήθηκαν από το τέλος του 4ου π.Χ. αιώνα σε δημόσιους χώρους και

είχαν ως πρότυπο την παρελθούσα ή σύγχρονη φημισμένη Ρώμη, ή και σύμβολα οικογενειών σενατόρων που είχαν σημαντική συμβολή στις πολιτικές εξελίξεις και αποφάσεις.

Με την αλλαγή της χιλιετίας αντικατέστησε, αποκλειστικά και μόνο, το πορτραίτο του αυτοκράτορα όλα τα άλλα πορτραίτα. Με τον τρόπο αυτό η τοποθέτηση του πορτραίτου του αυτοκράτορα σε δικαστικές αίθουσες, σε επίσημες τελετές και σε θρησκευτικές τελετουργίες συμβόλιζε την νομιμοποίηση των γεγονότων και πράξεων από τον ίδιο τον αυτοκράτορα. Ο αυτοκράτορας και η οικογένειά του ήταν με τα αγάλματά τους πανταχού παρόντες. Αριστοκράτες, στρατιωτικοί και δημόσιοι υπάλληλοι προσάρμοζαν τον χαρακτήρα και τη συμπεριφορά τους με βάση το πορτραίτο του αυτοκράτορα. Προσπαθούσαν με τον τρόπο αυτό, με φυσιογνωμική ομοιότητα, να προβάλλουν την κοινωνική τους θέση, φήμη και πολιτική εγκυρότητα και να επιτύχουν τον δέοντα σεβασμό.

Η τέχνη των πορτραίτων βίωσε στους Έλληνες και στους Ρωμαίους τη πρώτη μεγάλη άνθηση και βρήκε ταυτόχρονα και την τελειοποιημένη μορφή της.

Στην ειδική έκθεση στη Γλυπτοθήκη Μονάχου παρουσιάζεται η γέννηση και χιλιετής εξέλιξή της από τον 5ο π.Χ. αιώνα μέχρι τον 5ο μ.Χ. αιώνα. Το μεγαλύτερο μέρος των εκθεμάτων προέρχεται από την πλούσια συλλογή του Μουσείου και αποτελείται από έξοχα ποιοτικά αρχαία πορτραίτα από μάρμαρο. Υψηλής ποιότητας δανειακά εκθέματα από τις μεγαλύτερες αρχαιολογικές συλλογές του κόσμου και από ιδιωτικές συλλογές συμπληρώνουν τα αριστουργήματα της Γλυπτοθήκης.

Ο επιστημονικός συνεργάτης και συντηρητής κ. Δρ. Χρίστιαν Γκλιβίτσκιαν αναφέρθηκε διεξοδικά στον Δημοσθένη, στην κεφαλή του, στα χέρια του και γενικά στην όλη του στάση στο μπρούτζινο άγαλμα, τονίζοντας ότι αυτή δείχνει την αγωνία του ρήτορα να ομιλήσει χωρίς κείμενο και χωρίς κάποιο διάλειμμα λόγου, για το λόγο ότι μια μικρή καθυστέρηση ή διακοπή της ομιλίας του, σήμαινε ρητορική αδυναμία και εισέπρατε πικρόχολα σχόλια από τους ακροατές του.

Η έκθεση περιλαμβάνει 130 εκθέματα από την συλλογή της Γλυπτοθήκης και 30 εκθέματα από άλλα μουσεία. Θα είναι ανοικτή μέχρι 12 Ιανουαρίου 2018. Τηλ. 089 28927502